

Utlåtande 2008:179 RI (Dnr 016-128/2008)

Folkomröstning om Brommas framtid (Bromma flygplats)

Motion av Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida (båda mp) (2008:1)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2008:1) av Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida (båda mp) om
folkomröstning om Bromma flygplats framtid avslås.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida (båda mp) har i en motion (2008:1) föreslagit att en folkomröstning ska genomföras om Bromma flygplats framtid. Motionärerna anser att ett så omfattande och långsiktigt beslut som avtalet mellan Stockholms stad och Luftfartsverket avseende Bromma flygplats kräver en bred demokratisk förankring.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret konstaterar att fullmäktige den 17 mars 2008 redan beslutat att förlänga avtalet med Luftfartsverket och anser att flygplatsen är en viktig del i regionens infrastruktur som ligger i linje med Vision 2030.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, stadsdelsnämnden i Bromma tar inte ställning till frågan om en folkomröstning. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd pekar på Bromma flygplats betydelse som en effektiv och tillgänglig flygplats. Kungsholmens stadsdelsnämnd påpekar att staden i en bred remissomgång under vintern 2007/2008 prövat frågan om Bromma flygplats framtid.

Mina synpunkter

Frågan om Bromma flygplats är inte ny i Stockholm. Åsikterna går delvis isär, men stödet för en nära, lättillgänglig och effektiv flygplats är brett och tydligt i stadens samtliga stadsdelar. Även utanför stadens gränser är stödet för Bromma flygplats mycket starkt.

Luftfartsverket har pekat på behovet av Bromma som ett komplement till Arlanda där flygverksamheten i allt högre grad koncentreras på internationell trafik. Om Bromma flygplats inte funnits skulle inte Arlanda ha möjlighet att ta den trafik som Bromma idag avlastar Arlanda med. Det skulle få flera olyckliga konsekvenser. Bland annat minskar möjligheterna för Arlanda att ytterligare expandera den viktiga internationella trafiken. Utöver det skulle den inrikestrafiken påverkas negativt. Ett beslut att lägga ned Bromma skulle göra Stockholm mindre tillgängligt och allvarligt påverka vår konkurrenskraft.

Väljarna gav nuvarande majoritet i stadshuset mycket starkt stöd för den politik vi gick till val på. Vi genomför nu den politik som stockholmarna röstade för hösten 2006 som ett resultat av det demokratiska system vi har i Sverige. Som Kungsholmens stadsdelsnämnd påpekar i sitt remissvar gavs i en mycket bred remissbehandling av frågan om avtalet med Luftfartsverket tillfälle att föra fram synpunkter kring frågan om Bromma flygplats. Vintern 2007/2008 präglades av samtal och samråd med berörda och andra som ville föra fram synpunkter kring avtalet. Efter en återremiss beslutade fullmäktige i frågan den 17 mars 2008. Möjligheten att använda kommunala folkomröstningar ges i grundlagen, men det instrumentet bör, precis som stadsledningskontoret framför, användas med försiktighet. Den demokratiska processen kring avtalet med Luftfartsverket avseende Bromma flygplats har följt den tradition vi har och lett fram till ett beslut och ett ställningstagande. Vi har därmed som politiker hedrat det uppdrag våra väljare gett oss.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2008:1) av Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida (båda mp) om folkomröstning om Brommas framtid

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Carin Jämtin* (s) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Besvara motionen i enlighet med nedanstående.
2. Därutöver anföra följande.

En så stadsnära flygplats som Bromma flygplats är orimlig av flera skäl:

- Det innebär en stor risk med flygtrafik i så tätbebyggda områden.
- Det innebär en omfattande miljöstörning med flygtrafik i så tätbebyggda områden.
- Det innebär ett ineffektivt markanvändande
- Det innebär att man undergräver Arlandas roll som flygplats och nav för flygtrafiken i vår del av Europa.

Arlanda ligger 20 minuter från Stockholm och har tillräcklig kapacitet för reguljärflyget. Det så kallade beslutsfattarflyget är det enda argument som finns för Bromma flygplats. Tyvärr anförs det som skäl utan att man kan peka på några underlag eller seriösa bedömningar av dess betydelse.

Den borgerliga majoriteten har på ett kuppärtat sätt drivit igenom ett trettioårigt avtal. Det är djupt olyckligt. Det uppfattas med rätta som mycket provokativt av alla dem som idag lider av buller och flygfotogen över hus och trädgårdar. Det riskerar också att innebära att ytterst lite resurser kommer att sättas in för att stärka andra flygplatser i regionen som i olika delar skulle kunna bli ett bra alternativ till Bromma. Vi anser dock att frågan om Bromma flygplats ska fattas utifrån trafikmässiga bedömningar, hänsyn till buller, olycksrisker och behovet av effektiv markanvändning. Alla stockholmare berörs inte av Bromma flygplats och därför bedömer inte vi en folkomröstning som det bästa sättet att hantera frågan. De som berörs av Bromma, de funktioner flygplatsen fyller och den utveckling en avveckling av flygplatsen skulle möjliggöra är de avgörande frågorna.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. bifalla motionen
2. därutöver anföra följande:

Den borgliga majoriteten har utan samråd med oppositionen eller med stockholmarna i förtid upphävt det tidigare avtalet med Luftfartsverket om Bromma flygplats som skulle gälla till år 2011 och ersatt det med ett snabbt behandlat och beslutat nytt avtal som förlänger flygplatsens verksamhet med 30 år fram till år 2038.

Ett så omfattande och långsiktigt beslut kräver en bred demokratisk förankring. Vi anser att frågor som påverkar många stockholmarnas liv för lång tid framåt ska beredas genom en process där möjlighet ges till god information och en öppen diskussion, i detta fall om hur området vid Bromma flygplats ska utvecklas. Möjlighet till inflytande för Stockholms stads invånare måste garanteras i beslutsprocessen vid denna typ av övergripande frågor. Då kan politikerna få viktig information från fler intressenter om flygplatsen ska bevaras eller om marken istället ska användas till annat, t ex till nya bostäder och rekreationsområden. Ett minimivillkor borde ha varit att alla stockholmarna skulle ha kunnat ta ställning till hur Bromma flygplats ska användas genom en folkomröstning.

Ett absolut villkor för ett avtal borde ha varit en uppsägningsklausul som gäller lika för båda parter. I det nyligen beslutade avtalet står att staden inte har möjlighet att säga upp avtalet. Även om en framtida majoritet av Stockholms kommunfullmäktige vill skulle alltså inte någon annan användning av området vara möjlig förrän efter 2038. Detta är en allvarlig inskränkning i stockholmarnas självbestämmande.

Flygtrafik i tätbebyggda områden innebär stora miljöstörningar. Bullret från Bromma påverkar stora delar av Stockholm och många tusen människors hälsa och dagliga liv.

Även luftföroreningarna från flygtrafiken är en hälsofara i så tätbebyggda områden.

Vi står även inför en stor klimatomställning där utsläppen av växthusgaser måste minska kraftigt de närmaste åren. Det föreslagna avtalet är negativt ur klimatsynpunkt på flera sätt och det är anmärkningsvärt att inte klimatfrågan tas upp överhuvudtaget.

Bromma flygplats är en utpräglad inrikesflygplats, där mer än hälften av resorna går till Malmö och Göteborg. Många av dessa resor skulle bättre lämpa sig för tåg.

Förutom att det saknas analys utifrån klimatperspektiv, saknas samhällsekonomiska analyser av flygplatsen. Underlaget till avtalet saknar redogörelse av de ekonomiska aspekterna som flygplatsens fortlevnad innebär för staden.

Motionen lämnades in 15 januari men behandlas inte förrän nu, efter att ärendet snabbt behandlats och beslut tagits i kommunfullmäktige redan 17 mars 2008 om ett avtalsförslag med Luftfartsverket som medger att Bromma flygplats ska fortsätta sin verksamhet till 2038. Denna motion borde ha remissbehandlats innan avtalet skulle skrivas under.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Bifalla motionen
2. Därutöver framföra följande.

När den nuvarande borgerliga majoriteten förlängde avtalet med Luftfartsverket om Bromma flygplats i 30 år svek de miljön och alla de Stockholmare som störs av buller från flygplanen.

Miljökonsekvenserna av flygverksamheten på Bromma är stora. Buller och ökade föroreningar drabbar de som bor i närheten av flygplatsen men även boende på Södermalm och Kungsholmen där planen flyger lågt. Allianspartierna körde över Stockholmarna och beslutade att i förtid förlänga avtalet till 2038. De införde dessutom en klausul som gör att avtalet inte kan sägas upp av staden. Ett så omfattande beslut borde vara demokratiskt förankrat.

Den fortsatta flygverksamheten innebär en ständigt närvarande risk för allvarliga olyckor. Ett flygplan som störtar i ett tätbebyggt område kan innebära katastrof. För att minska de klimatförändrande gaserna och uppnå klimatmålen måste inrikesflyget i Sverige i stort sett läggas ned. Redan idag är det inte motiverat att flyga Söder om Stockholm, till Sveriges norra delar där det tar över 11 timmar med tåg kan en flygresor accepteras men bör självklart i så många fall som möjligt ersättas med tåg. Höghastighetsbanor och snabbtåg måste byggas ut och erbjuda bra, snabba och prisvärda resor.

Stockholm beräknas växa till över en miljon invånare till 2030. För att klara av bostadsbristen idag och i morgon behövs nya bostäder. Den fortsatta verksamheten på Bromma flygfält omöjliggör stadsutveckling inom enorma markområden som annars lämpar sig väl för både stadskvarter och rekreationsområden. Det innebär därmed ett tryck på byggande på många andra områden runtomkring staden.

Arlanda ligger 20 minuter från Stockholm och har tillräcklig kapacitet för reguljärflyget. Det så kallade beslutsfattarflyget är det enda argument som finns för Bromma flygplats. Tyvärr anføres det som skäl utan att man kan peka på några underlag eller seriösa bedömningar av dess betydelse.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2008:1) av Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida (båda mp) om folkomröstning om Bromma flygplats framtid avslås.

Stockholm den 8 oktober 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Roger Mogert och Teres Lindberg* (alla s) med hänvisning till reservationen av (s) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыttrande gjordes av *Per Ankersjö* (c) enligt följande.

Om jag hade haft yrkanderätt skulle jag föreslagit kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Motionen om folkomröstning om Bromma flygplats framtid avslås.
2. Därutöver anföra följande.

Verksamheten på Bromma flygplats är olämplig utifrån flera aspekter. Bullerstörningarna är inte bara obehagliga för de boende, de inverkar också på stadens möjligheter att utveckla området. Föroreningar från flygplanen ger osäkra hälsoeffekter på barn vid skolor och förskolor. Dessutom finns säkerhetsaspekten som en källa till oro för stora delar av staden.

Staden måste planera för framtiden. Det gäller markanvändningen i området och behovet av bostäder med tillhörande rekreationsområden. Det gäller också de framtida

transporterna. Flyget behövs och kommer alltid att finnas kvar, däremot är det osäkert hur fördelningen mellan transportslagen kommer att se ut när det gäller inrikestrafiken.

Stockholmarnas och Stockholmsföretagarnas intresse är att ha en snabb och effektiv tillgång till flyget, inte nödvändigtvis att ha en flygplats direkt inpå knuten. Därför bör staden på kort sikt verka för att de miljövänliga transporterna till Arlanda förstärks och blir mer tillgängliga. På längre sikt handlar det om utbyggnad av snabbtåg till Skavsta flygplats som både har stor kapacitet och goda möjligheter att vara en förhållandevis miljövänlig flygplats.

Staden har beslutat om ett nytt avtal med Bromma flygplats. Det kunde definitivt ha gjorts bättre men det är inte för sent att parallellt med rådande avtal ta ett större, mer ansvarsfullt och framtidsinriktat grepp när det gäller Stockholms flygförsörjning. Utifrån detta resonemang är inte en folkomröstning det bästa sättet att lösa frågan. Bromma flygplats kommer att behöva avvecklas men det måste göras på ett ansvarsfullt sätt.

ÄRENDET

I en motion föreslår Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida (båda mp) att en folkomröstning ska genomföras om Bromma flygplats framtid. Motionärerna anser att ett omfattande och långsiktigt beslut som avtalet med Luftfartsverket avseende Bromma flygplats kräver en bred demokratisk förankring.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att fullmäktige den 17 mars 2008 beslutade att godkänna avtalet mellan staden och Luftfartsverket om Bromma flygplats, (Dnr: 2007-4285).

Stadsledningskontoret anser att flygplatsen är en viktig del i stadens och regionens infrastruktur och dess utveckling. Förlängningen av avtalet ligger också i linje med stadens mål i Vision 2030 om att staden ska ha ett välfungerande och attraktivt transportsystem och erbjuda bekväma flyg-, båt- och tågförbindelser.

Nilsson och Ruwaida föreslår folkomröstning. Det instrumentet bör användas med aktsamhet. Stadsledningskontoret anser vidare att det ytterst är de politiska partierna i kommunfullmäktige som ska avgöra om folkomröstning ska utlysas.

Motionen anses besvarad med vad som anförs i detta tjänsteutlåtande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 mars 2008 att överlämna förvaltningens yttrande som svar på motionen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Åsa Romson (mp) och Tina Kratz (v), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 februari 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att frågan om eventuell folkomröstning främst är en fråga om hur beslut kan beredas och inte en miljö- och hälsofråga. Den bör därför avgöras på politisk nivå. Förvaltningen avstår därför från att uttrycka någon uppfattning i frågan.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 april 2008 överlämna och åberopa kontorets utlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) och ledamoten Torhild Lamo (v), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Sedan motionen avfattades har kommunfullmäktige den 17 mars för stadens del godkänt det aktuella avtalet mellan staden och Luftfartsverket.

Kontoret anser inte att det ligger inom dess kompetensområde att ta ställning till om fullmäktigebeslutet i denna fråga innebär en tillräckligt bred demokratisk förankring eller om det också skulle vara lämpligt med en folkomröstning.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar detta utlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 mars 2008 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på Stefan Nilssons (mp) och Yvonne Ruwaidas (mp) motion.

Reservation anfördes av Eie Herlitz (mp), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Meningarna om Bromma flygplats framtid går vitt isär och dess framtid har diskuterats under mycket lång tid. Många kringboende anser sig störda av flygplatsens buller varför de önskar att flygplatsen läggs ner alternativt flyttas till annat läge. Andra medborgare menar att flygplatsen bör vara kvar eftersom den är en stor tillgång för enskilda resenärer samt stadsdelens och stadens näringsliv.

Om Bromma flygplats framtid skall avgöras genom folkomröstning eller i gängse parlamentariska former, av folkvalda politiker, är enligt förvaltningens åsikt en politisk fråga som vi inte tar ställning till. Vi konstaterar emellertid att allmänflyget är av såväl stor regional vikt som av riksintresse vilket bör beaktas inför en eventuell folkomröstning.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 mars 2008 att som svar på remissen överlämna förvaltningens utlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Abdo Goriya (s), ledamöterna Awad Hersi (mp), Jonas Ljungstedt (v), Eva Andersson (s), Rune Olofsson (s), Ornina Younan (s) och tjänstgörande ersättaren Azad Hassan (s), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Om trettio år kommer Stockholm tillsammans med Mälarenregionen ha närmare två miljoner invånare och vara en av norra Europas viktigaste mötesplatser. För att Stockholm skall kunna utvecklas och vara konkurrenskraftig krävs kraftiga infrastruktur-satsningar inte bara på tågförbindelser och vägnät utan även på effektiva och tillgängliga flygplatser. Brommas framtid som flygplatsområde måste därför anses vara ett viktigt komplement för alla som bor i Stockholm och dess grannkommuner samt för dem som genom näringsverksamhet har anknytning till Stockholmsregionen.

Utifrån denna bakgrund anser förvaltningen att en folkomröstning om Brommas framtid inte endast är en lokal fråga för Stockholms invånare utan för hela regionen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att som svar på remissen överlämna detta utlåtande.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2008 som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde den 17 mars 2008 att godkänna avtal samt tilläggsavtal med Luftfartsverket om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde. Detta innebär att det inte är längre är aktuellt för nämnden att yttra sig över motionens förslag om folkomröstning i frågan.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 april 2008 överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt remissvar.

Särskilt uttalande gjordes av Håkan Wahlén m.fl. (s), Ingegerd Akselsson Le Douaron (mp) och Reijo Kittilä (v), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Under vintern 2007/2008 har staden i en bred remissomgång prövat frågan om Bromma flygplats framtid och förlängning av avtalet med Luftfartsverket. De nämnder som fått rubricerade motion på remiss har yttrat sig också om avtalsförlängning. Inom ramen för den processen har, vid sidan av många andra frågor, också demokratiska perspektiv av den karaktär motionärerna tar upp belysts och diskuterats t.ex. hur beslut idag påverkar stockholmarnas möjligheter till självbestämmande senare.

Efter remissomgången har Kommunfullmäktige den 17 mars beslutat om ett nytt avtal med Luftfartsverket om driften av flygplatsen. Motionärernas förslag om folkomröstning torde därför inte längre vara aktuellt.

RESERVATIONER M.M.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Åsa Romson (mp) och Tina Kratz (v) enligt följande

1. att föreslå att motionen bifalls
2. att därutöver anför följande.

Miljökonsekvenserna av flygverksamheten på Bromma är stora. Det innebär buller och ökade föroreningar västra delarna av Stockholm och omöjliggör stadsutveckling inom enorma markområden som annars lämpar sig väl för både stadskvarter och rekreationsområden. Det innebär därmed ett tryck på byggande på många andra områden runtomkring staden. Det är oklart om flygplatsen har en positiv påverkan på näringslivet och inrikesflyget förutspås minska kraftigt som följd av åtgärder mot ökad klimatpåverkan. Avtalets utformning innehåller inslag som är mycket oförmånliga för staden. Att binda staden vid att fortsätta tillåta sådan verksamhet för 30 år bör rimligen beslutas först efter mycket noggrant övervägande och med starkt stöd bland innevånarna. Ett sådant stöd kan rimligen bara ges genom en kommunal folkomröstning eftersom det ordinarie valet enbart gäller för den nästkommande mandatperioden.

Trafik- och renhållningsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) och ledamoten Torhild Lamo (v) enligt följande

En så stadsnära flygplats som Bromma flygplats är orimlig av flera skäl:

- Det innebär en stor risk med flygtrafik i så tätbebyggda områden.
- Det innebär en omfattande miljöstörning med flygtrafik i så tätbebyggda områden.
- Det innebär ett ineffektivt markanvändande
- Det innebär att man undergräver Arlandas roll som flygplats och nav för flygtrafiken i vår del av Europa.

Arlanda ligger 20 minuter från Stockholm och har tillräcklig kapacitet för reguljärflyget. Det så kallade beslutsfattarflyget är det enda argument som finns för Bromma flygplats. Tyvärr anför det som skäl utan att man kan peka på några underlag eller seriösa bedömningar av dess betydelse.

Den borgerliga majoriteten har nu på ett kuppärtat sätt drivit igenom ett trettioårigt avtal. Det är djupt olyckligt. Det uppfattas med rätta som mycket provokativt av alla dem som idag lider av buller och flygfotogen över hus och trädgårdar. Det riskerar också att innebära att ytterst lite resurser kommer att sättas in för att stärka andra flyg-

platser i regionen som i olika delar skulle kunna bli ett bra alternativ till Bromma. Vi anser dock att frågan om Bromma flygplats ska fattas utifrån trafikmässiga bedömningar, hänsyn till buller, olycksrisker och behovet av effektiv markanvändning. Alla stockholmare berörs inte av Bromma flygplats och därför bedömer inte vi en folkomröstning som det bästa sättet att hantera frågan. De som berörs av Bromma, de funktioner flygplatsen fyller och den utveckling en avveckling av flygplatsen skulle möjliggöra är de avgörande frågorna.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Eie Herlitz (mp) som ansåg att nämnden skulle ställa sig bakom motionen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Abdo Goriya (s), ledamöterna Awad Hersi (mp), Jonas Ljungstedt (v), Eva Andersson (s), Rune Olofsson (s), Ornina Younan (s) och tjänstgörande ersättaren Azad Hassan (s) enligt följande

Vi reserverar oss mot beslutet då vi yrkat att stadsdelsnämnden beslutar enligt följande:

Yvonne Ruwaida och Stefan Nilsson, båda mp, har föreslagit att stockholmarna i en folkomröstning ska ges möjlighet att ta ställning till om Bromma flygplats ska bevaras eller om marken i stället ska användas för nya bostäder och rekreationsområden.

Enligt avtalsförslaget med Luftfartsverket får Bromma flygplats fortsätta sin verksamhet till 2038. Under 2008 planerar Stockholms borgerliga majoritet att ta upp överenskommelsen med Luftfartsverket för beslut i Stockholms kommunfullmäktige.

I förslaget till avtal står också att staden inte har möjlighet att säga upp avtalet. Även om en framtida majoritet av Stockholms kommunfullmäktige vill skulle alltså inte någon annan användning av området, t.ex. till bostäder och rekreationsområden, vara möjlig förrän efter 2038. Detta måste ses som en mycket allvarlig inskränkning i stockholmarnas självbestämmande. Ett så omfattande och långsiktigt beslut kräver en bred demokratisk förankring. Ett minimivillkor borde därför åtminstone vara att alla stockholmare i en folkomröstning först får en möjlighet att ta ställning till hur Bromma flygplats ska användas.

Stadsdelsförvaltningens synpunkt är att en folkomröstning om Brommas framtid inte endast är en lokal fråga för Stockholms invånare utan för hela regionen. Men eftersom flygplatsen ligger i Stockholm anser vi att det i första hand är stockholmarna som bör få rösta i frågan.

Dessutom borde denna motion ha remissbehandlats i god tid innan avtalet skulle skrivas under.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att nämnden beslutar
- att föreslå att motionen bifalls.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Håkan Wahlén m.fl. (s), Ingegerd Akselsson Le Douaron (mp) och Reijo Kittilä (v) enligt följande

Alliansen har kört över stockholmarna utan ett brett demokratiskt samråd med oppositionen och medborgarna. De upphäver det nuvarande avtalet, som gäller t.o.m. 2011, i förtid och förlänger flygplatsens verksamhet med 31 år till 2038.

I en så viktig och genomgripande fråga som påverkar vår stad och dess invånare så lång tid framåt borde man ha frågat medborgarna.

Beslutet som innebär en satsning på flygtrafiken är otidsenligt, miljövidrigt och odemokratiskt samt utgör stora säkerhetsrisker för invånarna.

Vi måste alla ta ansvar för att kunna åstadkomma den dramatiska minskning av skadlig miljöpåverkan som krävs för att inte hamna i en miljökatastrof.

För en kungsholmsbo tar det idag lika lång tid, 20 minuter, att resa med tåg till Arlanda som att ta flygbussen till Bromma. Dessutom finns det för inrikesresenärer idag betydligt miljövänligare och bekvämare alternativ.

Avtalet skulle framförallt ha innehållit en uppsägningsklausul, som gäller lika för båda parter.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2008:1

2008:1

Motion av Stefan Nilsson och Yvonne Ruwaida (båda mp) om folkomröstning om Brommas framtid

Dnr 016-128/2008

I ett förslag till avtal med Luftfartsverket föreslås att Bromma flygplats ska fortsätta sin verksamhet till 2038. Under 2008 planerar Stockholms borgerliga majoritet att ta upp överenskommelsen med Luftfartsverket för beslut i Stockholms kommunfullmäktige.

I förslaget till avtal står också att staden inte har möjlighet att säga upp avtalet. Även om en framtida majoritet av Stockholms kommunfullmäktige vill skulle alltså inte någon annan användning av området, t.ex. till bostäder och rekreationsområden, vara möjlig förrän efter 2038. Detta måste ses som en mycket alvarlig inskränkning i stockholmarnas självbestämmande. Ett så omfattande och långsiktigt beslut kräver en bred demokratisk förankring. Ett minimivillkor borde därför åtminstone vara att alla stockholmare i en folkomröstning först får en möjlighet att ta ställning till hur Bromma flygplats ska användas.

Mot denna bakgrund yrkar vi

- att fullmäktige beslutar att stockholmarna i en folkomröstning ska ges möjlighet att ta ställning till om Bromma flygplats ska bevaras eller om marken i stället ska användas för nya bostäder och rekreationsområden.

Stockholm den 15 januari 2008

Stefan Nilsson

Yvonne Ruwaida